

Нотаріальне діловодство в Україні здійснюється державною мовою. Якщо особа, яка звернулася за вчиненням нотаріальної дії, не володіє державною мовою, за її заявою тексти оформлюваних документів мають бути перекладені нотаріусом або перекладачем мовою, якою вона володіє[2].

Принцип додержання таємниці вчинюваних нотаріальних дій. Нотаріуси та інші посадові особи, які вчиняють нотаріальні дії, зобов'язані додержувати таємниці цих дій (ст. 8 Закону). Це означає, що вони не можуть розголошувати відомості, що стали їм відомі в зв'язку з вчиненням нотаріальних дій. Вимога додержання таємниці вчинюваної нотаріальної дії стосується не тільки змісту дії, а й самого факту її вчинення. Це правило поширюється і на той час, коли вони вже не працювали в нотаріальній конторі.

Обов'язок додержувати таємниці вчинюваних нотаріальних дій поширюється також на осіб, яким про вчинені нотаріальні дії стало відомо в зв'язку з виконанням ними службових обов'язків[1].

Висновки:

Значення принципів діяльності нотаріату в Україні полягає в тому, що:

1) принципи є основою для моделювання правових норм і одночасно об'єднання всіх норм і інститутів в одну галузь права, тобто є індивідуалізуючою ознакою даної галузі права;

2) шляхом аналізу принципів ми прийдемо до кращого розуміння і тлумачення норм законодавства;

3) принципи не тільки характеризують нотаріат України, але і є основною умовою для порівняння норм, які регулюють діяльність нотаріату, з нормами, які регулюють діяльність інших органів.

Список використаної літератури

1. Закон України «Про нотаріат» від 02.09.1993 № 3425-ХІІ // (електронний ресурс) <http://zakon.rada.gov.ua>.

2. Закон України «Про засади державної мовної політики» від 03.07.2012 № 5029-VI // (електронний ресурс) <http://zakon.rada.gov.ua>.

М. Єсип

Науковий керівник – ас. С. С. Василів

ДИТЯЧИЙ БУДИНОК СІМЕЙНОГО ТИПУ – ФОРМА ВЛАШТУВАННЯ ДІТЕЙ, ПОЗБАВЛЕНИХ БАТЬКІВСЬКОГО ПІКЛУВАННЯ

Актуальність теми. Феномен соціального сирітства притаманний багатьом країнам світу. На жаль, Україна не належить до тих небагатьох, які цю проблему вирішили. Навпаки, кризові явища у житті нашого суспільства вплинули і на сім'ю як його соціальний інститут. Зрозуміло, що протягом ХХ століття сім'я в Україні переживала глибокі зміни, які торкалися всіх аспектів існування цього давнього соціального інституту. І сьогоднішні зміни обумовлюються як закономірними зрушеннями в житті нашого народу, так і окремими подіями – складними соціальними катаклізмами, що серйозно деформували і без того не завжди послідовний процес модернізації сім'ї. І ще один феномен, який досить важко зафіксувати, спираючись на статистичну інформацію, – це процес «розмивання» системи поведінкових норм у сфері шлюбу та сім'ї, а також уявлень про зміст сімейних обов'язків, результатом чого є відокремлення сім'ї від батьківства, збільшення кількості неповних сімей[6, №7-8].

Мета моєї статті полягає в тому, щоб переконатися чи належним чином держава дотримується норм закону, чи ці дитячі будинки сімейного типу сприяють нормальному розвитку дітей позбавлених батьківського піклування та чи доцільним є створення таких будинків на майбутнє.

Для досягнення даної мети я використала такі **завдання**:

- знайти відповідне відображення в законодавчих актах України;
- знайти позитивні і негативні моменти в існуванні таких сімейних будинків дитячого типу;
- як ведеться контроль з боку держави, в особі органів опіки та піклування за такими закладами.

Згідно ч.3 ст. 52 Конституції України зазначається, що утримання та виховання дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, покладається на державу[1]. А відповідно до Закону України «Про основи соціального захисту бездомних громадян і безпритульних дітей» до категорії дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, віднесено дітей, єдиний або обидва із батьків яких: померли, невідомі, позбавлені батьківських прав, визнані в судовому порядку недієздатними, безвісно відсутніми чи оголошені померлими; надали згоди на усиновлення; більше шести місяців не проживають разом із дитиною та без поважних причини не беруть участі в її вихованні та утриманні, не виявляють щодо дитини батьківської уваги та турботи[3].

Створення дитячого будинку сімейного типу регламентується нормативними актами, зокрема Сімейним кодексом України та Положенням про дитячий будинок сімейного типу, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України № 564 від 26.04.2002 р.

Відповідно до ч.1 ст.256-5 Сімейного кодексу України, дитячим будинком сімейного типу є окрема сім'я, що створюється за бажанням подружжя або окремої особи, яка не перебуває у шлюбі, для забезпечення сімейним вихованням та спільного проживання не менш як п'яти дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування[2].

Положення про дитячий будинок сімейного типу регламентує: чітке розмежування функцій між службами у справах дітей і центрами соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді в процесі створення та забезпечення діяльності ДБСТ; запровадження обов'язкового навчання кандидатів у батьків-вихователів і соціального супроводження таких сімей; упорядкування контролю за станом утримання, виховання та розвитку дітей у таких сім'ях; зміну системи фінансування дитячий будинок сімейного типу. Ухвалення Положення про дитячий будинок сімейного типу стимулювало процес стабільного збільшення кількості дитячий будинок сімейного типу і, відповідно, дітей у цій формі сімейного виховання[4].

Розвиток дитячого будинку сімейного типу в Україні зумовлений тим, що виховний потенціал дитячого будинку сімейного типу як форми сімейного виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, має такі особливості: природна відповідність процесу виховання; основою виховного впливу є емоційний контакт дитини з батьками-вихователями, що будується на довірі дітей до дорослих, їхній взаємній довірі; виховання в малій групі найбільш повно відповідає вимогам поступового залучення дитини до соціального життя; тривалість і поступовість виховного впливу батьків-вихователів на прийомних дітей; комплексний підхід до соціального становлення дитини; індивідуальний підхід до кожної дитини; взаємозацікавлений характер стосунків вихователів та вихованців. Ці особливості дозволяють розглядати дитячого будинку сімейного типу як беззаперечну альтернативу державній системі опіки[7, с. 10].

Дитячий будинок сімейного типу створюється відповідно до рішення, яке приймається районною, районною в містах Києві та Севастополі державними адміністраціями, виконавчим комітетом міської (міст республіканського Автономної Республіки Крим і міст обласного значення) ради в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України[2].

На законодавчому рівні дитячий будинок сімейного типу як інститут виховання дітей-сиріт визначається багатодітною сім'єю, що забезпечує вихованцям сімейне оточення та виховання, а не дитячим закладом особливого типу. Відповідно, даний соціальний інститут у процесі своєї життєдіяльності виконує такі ж функції, що і звичайна біологічна багатодітна сім'я.

Функції сім'ї – це види її життєдіяльності, що задовольняють найважливіші потреби суспільства, загальносімейні (групові) та індивідуальні (кожного члена) потреби. До них належать духовна, емоційна, сексуальна, соціально-економічного статусу, рекреативна, первинного соціального контролю, репродуктивна, первинної соціалізації, виховна, економічна, господарсько-побутова [5, с. 31-32].

Належне виконання дитячим будинком сімейного типу функцій, що покладені на нього як на інститут сімейного виховання, забезпечує гармонійний розвиток такої сім'ї, і навпаки, невиконання хоча б однієї з функцій веде до дестабілізації його життєдіяльності.

Однак соціально-педагогічні аспекти функціонування дитячого будинку сімейного типу є особливими. З одного боку, вони відображають спектр проблем звичайної багатодітної сім'ї (невідповідні житлово-побутові умови, недостатня задоволеність членами сім'ї своїх духовних та емоційних потреб, недостатній виховний

потенціал та ін.), з іншого – виконання функцій дитячим будинком сімейного типу ускладнюється рядом додаткових факторів: батьки-вихователі біологічно не пов'язані з прийомними дітьми; батьки-вихователі повинні виконувати обов'язки не тільки вихователів, а й господарів великої родини; перед сім'єю постають завдання щодо корекції та компенсації вад розвитку вихованців, відставання та занедбаності здоров'я, а також подолання наслідків психічних травм[8, с. 9].

Висновки. Позитивними моментами створення і існування дитячих будинків сімейного типу є те, що діти виховуються не «вулицею», де їм не приділяють належної уваги, тобто насамперед зменшується захворюваність на невиліковні чи тяжкі захворювання серед таких дітей, а також виключається такий факт, як наркоманія, алкоголізм, жебрацтво. Також, що діти не виховуються в інтернатах, де все одно їм не надається стільки уваги, що можлива в дитячих будинках сімейного типу. Важливим позитивним моментом є те, що значно зменшується вірогідність того, що ці діти в майбутньому стануть на злочинний чи інший невірний шлях. А ще важливо зазначити, що все таки ці діти відчувають свою потрібність комусь і це в подальшому відобразиться на їх свідомості, в них не буде озлобленості на суспільство і на своїх батьків зокрема, і в подальшому зможуть стати хорошими батьками. Хоча слід зазначити те, що не завжди це залежить від оточення, а в зальному від самої людини.

На мою думку, негативним моментами є те, що держава все таки належно не сприяє існуванню таких закладів, не здійснює відповідного їх фінансування. Також важливими недоліком є те, що з'являються ризики фізичного та психічного здоров'я дитини-вихованця, ризики фізичного та психічного здоров'я батьків-вихователів, ризики виникнення взаємного нерозуміння в дитячих будинках сімейного типу, ризики конфлікту із соціальним оточенням. Ще слід зазначити, що не завжди дитині потрібно виховуватись саме в такому закладі, а чи не краще було б йому в дитячому будинку чи інтернаті.

Список використаних джерел

1. Конституція України ///Відомості Верховної Ради України від 28.06.2011 р. – ст. 52. – Режим доступу :<http://www.rada.gov.ua>.

2. Сімейний кодекс України //Відомості Верховної Ради України від 10.01.2002 року. – ст.256-5, 256-8. – Режим доступу :<http://www.rada.gov.ua>.
3. Закон України «Про основи соціального захисту бездомних громадян і безпритульних дітей» //Відомості Верховної Ради України від 02.06.2005 р. – ст. 1. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.
4. Положення про дитячий будинок сімейного типу, затверджене Постановою Кабінету Міністрів України № 564 від 26.04.2002 р. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.
5. Бевз Г., Бондаренко Т., Комарова Н., Пеша І., Солодчук С. //Посібник для соціальних працівників щодо підготовки та соціального супроводу прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу. – К. : Держсоцслужба, 2006. – с. 31-32.
6. Валентина Мироненко //Журнал «НОТАРІАТ ДЛЯ ВАС» - «Дитячий будинок сімейного типу – форма влаштування дітей позбавлених батьківського піклування, а також як засіб подолання соціального сирітства», - №7-8-2011.
7. Пеша І. В. Соціальне становлення дітей в дитячих будинках сімейного типу: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.05 «соціальна педагогіка» /І. В. Пеша. – К., 2000. – с. 10.
8. М. Ясеновська, О. Білецька //Права людини в дитячих будинках сімейного типу України. – Харків, 2004. – с. 9.

Х. Зварич

Науковий керівник – к.ю.н., доц. М. С. Долинська

РЕФОРМУВАННЯ ОРГАНІВ НОТАРІАТУ В УКРАЇНІ (ЗА ПРОЕКТОМ ЗАКОНУ «ПРО НОТАРІАТ»)

Актуальність даної теми полягає в тому, що внесення змін до Закону України «Про нотаріат» зумовлена вимогами Конституції України та необхідністю вирішення широкого кола теоретичних і практичних проблем організації і функціонування нотаріату в Україні на основі здобутків міжнародного досвіду і з урахуванням змін національного законодавства, створенням правових, організаційних умов для вступу України до Міжнародного Союзу Нотаріату. Практика застосування Закону виявила соціальні, економічні та юридичні непорозуміння у державному регулюванні діяльності приватних нотаріусів.

Потребують розвитку: форми державного контролю за законністю нотаріальної діяльності, статус нотаріуса, помічника нотаріуса, підстави й порядок припинення нотаріальної діяльності тощо. Проектом передбачено встановлення більш вимогливого та виваженого підходу до організаційно-правових засад діяльності нотаріусів та розширене коло правових підстав для притягнення їх до відповідальності при невиконанні чи неналежному виконанні ними своїх професійних обов'язків[1].

Метою запропонованих змін до Закону України «Про нотаріат» є встановлення ефективного позасудового забезпечення охорони й захисту законних прав і інтересів громадян, установ, підприємств, організацій, територіальних громад та держави, заснованого на єдиних принципах, формах і методах організації та здійснення нотаріальної діяльності, а також розвитку міжнародних стосунків та співпраці України з іншими державами. Одним з найважливіших завдань цього Закону є запобігання «монополізації» нотаріальної діяльності, використанню нотаріату як виду бізнесу, розвитку інших негативних тенденцій, що порушують принципи незалежності та неупередженості нотаріуса, його організаційної та економічної самостійності, принцип законності нотаріальної діяльності.

Однією з цілей подання даного законопроекту є необхідність врахування інтересів громадян у процесі реформування нотаріату в Україні. Крім того, для стимулювання підвищення нотаріусами рівня своєї професійної кваліфікації і запобігання надходження до Міністерства юстиції та до його територіальних органів обґрунтованих скарг на дії нотаріусів, законопроектом встановлені додаткові підстави зупинення та припинення приватної нотаріальної діяльності[2].

У порівнянні з діючою системою нотаріату в Україні, яка міститься у Законі України «Про нотаріат» запропоновано наступні нововведення:

1. Закріплені додаткові підстави для здійснення державного контролю у сфері державного регулювання нотаріальної діяльності.

2. Розвинуті і доповнені положення про:

- статус нотаріуса і помічника нотаріуса, допуск до професії;

- державне регулювання нотаріальної діяльності щодо встановленні порядку допуску громадян до здійснення нотаріальної діяльності, порядку зупинення і припинення приватної нотаріальної діяльності, у встановленні та здійсненні контролю за порядком вчинення нотаріальних дій, в установленні спеціальних вимог щодо поведінки нотаріусів; визначені розмірів та порядку справляння плати нотаріусами за вчинення нотаріальних дій. Прийняття та реалізація законопроекту дозволить забезпечити підвищення якості